

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław
Nazwisko: Sieradzki
Miejsce urodzenia: Iłowo
Data urodzenia: 14-09-1921
Imię ojca: Wawrzyniec
Imię matki: Elżbieta
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta śledcze dotyczące śledztwa prowadzonego w latach 1947-1955 przez Dep. Śledczy MBP przeciw Janowi Mazurkiewiczowi i innym oskarżonym o działalność „w nielegalnej organizacji i usiłowanie zmiany przemocą ustroju Polski Ludowej”. W aktach powyższego śledztwa kilkakrotnie przechodzi osoba Stanisława Sieradzkiego ps. "Długi" oraz "Świst" żołnierza plutonu "Felek" w kompanii "Rudy" baonu Zośka. Batalion podczas Powstania Warszawskiego wchodził w skład Zgrupowania "Radosława" dowodzonego przez płk Jana Mazurkiewicza ps. "Radosław". Osobę Stanisława Sieradzkiego poddano odrębnemu rozpracowaniu.	IPN BU 0330/217 t. 10 (4808/III).	

Akta sądowe dotyczące Stanisława Sieradzkiego ps. "Długi", "Świst". Stanisław Sieradzki uczestniczył w kampanii 1939 podczas której dostał się do niemieckiej niewoli. W 1942 roku po udanej ucieczce z Niemiec przedostał się do Warszawy, gdzie wstąpił do Szarych Szeregów, a następnie został żołnierzem batalionu AK "Zośka". W szeregach batalionu walczył w Powstaniu Warszawskim. Podczas walk został ciężko ranny i ewakuowany z Czerniakowa na Pragę. W listopadzie 1944 S. Sieradzki został aresztowany przez NKWD na terenie Garwolina, a następnie przewieziony do obozu na Majdanku. Zagrożony wywiezieniem do ZSRR wstąpił do LWP, i został skierowany do szkoły saperów w Przemyślu. Na początku kwietnia 1945 wraz z grupą podchorążych zdezerterował z jednostki i przyłączył się do oddziału AK pod dowództwem "Orlicza" operującego w rejonie Lubaczowa. Uczestniczył w akcjach przeciwko UPA i MO. Latem 1945 powrócił do Warszawy i ujawnił się przed komisją likwidacyjną AK. 13.01.1949 został zatrzymany przez UB w związku z rozpracowywaniem środowiska byłych żołnierzy batalionu "Zośka". W trakcie śledztwa został oskarżony o to, że od maja 1945 do jesieni 1948 w Warszawie, Zakopanem i Szklarskiej Porębie popełniał przestępstwa polegające na "uczestnictwie w oddziale bojowym złożonym z resztek dawnego batalionu Zośka", planowaniu akcji mającej na celu porwanie oficera Armii Czerwonej w charakterze zakładnika oraz branie udziału "w herbatkach i uroczystościach wśród członków ujawnionych oddziałów". 20.02.1950 na podstawie powyższych zarzutów Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie uznał, że Stanisław Sieradzki usiłował "przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego" (art. 86 § 2 KKWP). W związku z tym skazał go na 10 lat więzienia oraz pozbawienie praw obywatelskich i honorowych przez 5 lat, a także przepadek całego mienia. Pomimo wniesionej rewizji Najwyższy Sąd Wojskowy podtrzymał wyrok WSR, i uprawomocnił wyrok z dniem 15.09.1950. Stanisław Sieradzki orzeczoną karę odbywał w więzieniach w Warszawie, Wronkach, Potulicach, i Rzeszowie.

IPN BU 1007/48 (Sr. 125/50).

Teczka zawiera materiały sądowe Wojskowego Sądu Rejonowego w Rzeszowie z lat 1953-1956 dotyczące Stanisława Sieradzkiego. Stanisław Sieradzki po aresztowaniu przez NKWD w listopadzie 1944, został wywieziony na Majdanek, a następnie wcielony do Ludowego Wojska Polskiego i wysłany na szkolenie do oficerskiej szkoły saperów w Przemyślu. Wiosną 1945 wskutek zagrożenia aresztowaniem wraz z grupą podchorążych zbiegł z jednostki i przyłączył się do oddziału AK pod dowództwem "Orlicza" operującego w rejonie Lubaczowa. Oddział ten opuścił w czerwcu 1945 wyjeżdżając do Warszawy. Aresztowany przez UB w styczniu 1949 w ramach rozpracowywania środowiska byłych żołnierzy batalionu "Zośka". Po brutalnym śledztwie 20.02.1950 Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie skazał S. Sieradzkiego na karę 10 lat więzienia z art 86 § 2 KKWP, oraz pozbawienie praw publicznych na okres 5 lat. Z kolei 24.08.1953 Wojskowy Sąd Rejonowy w Rzeszowie skazał Stanisława Sieradzkiego na dwukrotną karę śmierci z art. 3a dekretu PKWN z dnia 30.10.1944 o ochronie państwa, zamienioną na mocy amnestii z 22.02.1947 na karę piętnastu lat więzienia. Ww. został oskarżony o to, że "wraz z bandą Orlicza" uczestniczył w akcji na Komendę Powiatową Milicji Obywatelskiej w Lubaczowie oraz uprowadzeniu komendanta posterunku. Z uwagi na zaistniałe przesłanki 26.02.1954 WSR w Rzeszowie wymierzył wyrok łączny w obu sprawach i skazał Stanisława Sieradzkiego na łączną karę 15 lat więzienia i utratę praw obywatelskich na zawsze. 28.05.1956 na mocy amnestii Sąd Wojewódzki w Rzeszowie złagodził karę wobec skazanego, kilka miesięcy później zarządził przerwę w odbywaniu kary z uwagi na stan zdrowia. 27.10.1956 Stanisław Sieradzki opuścił więzienie we Wronkach, a wniesiona rewizja nadzwyczajna prokuratora generalnego PRL spowodowała uchylenie wyroku na korzyść ww. przez Sąd Najwyższy w Warszawie.

IPN Rz 107/1636 (SR 29/54).

Z materiałów wynika, że Stanisław Sieradzki skazany na podstawie wyroków Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia 20.02.1950 oraz Wojskowego Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 26.02.1954 na karę 15 lat więzienia przebywał w latach 1949-1956 w więzieniach w Warszawie, Potulicach, Rzeszowie i Wronkach. 27.10.1956 z powodów zdrowotnych otrzymał półroczną przerwę w odbywaniu kary i został zwolniony z więzienia we Wronkach. W wyniku wniesionej rewizji nadzwyczajnej wniesionej do Sądu Najwyższego pozostała część kary uchylono.

IPN Po 3/63 materiały penitencjarne.

Teczki zawierają opracowania wewnętrzresortowe (charakterystyka, faktologia) sporządzone przez Wydział "C" KWMO w Rzeszowie w latach 1973-1981. Opracowania dotyczą oddziałów podziemia niepodległościowego (AK, DSZ, oraz WiN) działających na terenie województwa rzeszowskiego w latach 1944-1947. Wśród nich znajduje się charakterystyka oddziału "Ringa" i "Orlicza" działającego na terenie powiatu lubaczowskiego w latach 1944-1945. W kwietniu 1945 do wspomnianego oddziału będącego wówczas pod dowództwem "Orlicza" przyłączył się Stanisław Sieradzki (używający wówczas danych Franciszek Brożek) ps. "Świst", który wraz z grupą 27 żołnierzy (byłych członków AK przymusowo wcielonych do LWP) zdezerterował z oficerskiej szkoły saperów w Przemyślu. Ww. wraz z oddziałem "Orlicza" uczestniczył w akcjach na terenie powiatu lubaczowskiego i wraz z wydzieloną grupą kilku żołnierzy miał również stanowić ochronę dowództwa. W czerwcu 1945 Stanisław Sieradzki opuścił oddział i wyjechał do Warszawy. W materiałach poza charakterystykami oddziałów, znajdują się kwestionariusze osobowe żołnierzy i osób współpracujących z podziemiem, karty akcji zbrojnych, karty broni, karty na tzw. czyny przestępcze i inne materiały pomocnicze.

IPN Rz 05/32(CHF-14), IPN Rz 05/121(CHF- 100),
IPN Rz 0172/15/J (CHF-14), IPN Rz 0172/101/J
(CHF- 100).

Teczka zawiera materiały operacyjne dotyczące Stanisława Sieradzkiego. Ww. w latach 1942-1944 był żołnierzem AK, służącym w batalionie "Zośka". Wiosną 1945 zdezerterował z LWP i przyłączył się do oddziału "Orlicza" walczącego na terenie powiatu lubaczowskiego. Według zapisów ujawnił się przed komisją likwidacyjną AK w grudniu 1945. W wyniku rozpracowania operacyjnego ustalono, że ww. miał wraz z Janem Rodowiczem ps. "Anoda" przechowywać broń z okresu Powstania Warszawskiego oraz organizować akcje zbrojne przeciwko władzy ludowej i oficerom Armii Czerwonej. W 1950 roku Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie na podstawie art. 86 § 2 KKWP skazał S. Sieradzkiego na karę 10 lat więzienia. 29.01.1966 materiały operacyjne złożono do nr arch 573/II.

IPN BU 0235/548 (573/II).